

XxVI. Országos Könyvvizsgálói Konferencia
VÁLTOZÓ VILÁG – VÁLTOZÓ KÖNYVVIZSGÁLAT
2018. szeptember 6-7.

Digitalizáció a könyvelésben és a könyvvizsgálatban

Jósvai Tamás

Ügyvezető igazgató, OTP eBIZ Kft.

A digitalizáció adta lehetőségek felhasználása a könyvelésben és könyvvizsgálatban elsősorban lehetőségeket hordoz, mintsem veszélyeket. Ez nem azt jelenti, hogy a pénzügyi területen dolgozóknak a jövőben adattudósokká vagy mobil applikáció fejlesztővé kell átképezni magukat, sokkal inkább azt, hogy érteniük kell, hogy a saját tevékenységük során milyen „okos” megállások állnak rendelkezésre, amikkel egyszerűsíteni, automatizálni vagy gyorsítani tudják jelenlegi munkafolyamataikat. A digitális technológiák gyors adaptálása nemcsak a belső működés hatékonyságát és az egységnyi idő alatt elvégezhető feladatok számát fokozza, hanem egyben értéket teremt a megrendelő ügyfelek részére is.

Természetesen az új technológiák megjelenésével mindig felmerül a kérdés, hogy a milyen mértékben alakítja át a korábban megszokott és jól működő működési folyamatokat vagy az ügyfelekkel való kapcsolattartást, azonban ez a jelenség nem újkeletű. A második ipari forradalom, a tömegtermelés megjelenése idején például a Ford vezetősége rendkívül sok időt és tanulmányt szánt üzemének gépesítésére és kiemelt figyelmet fordított a munkások által végzett műveletek szabványosítására és csökkentésére, míg Wislow Taylor elsősorban a tudományos menedzsment eszközeivel tervezte a munka hatékonyságát fokozni. A Ford és Taylor közötti jelentős különbség valójában abban mutatkozott meg, hogy míg Taylor a munkás hatékonyságára összpontosított, Ford a munkaerő helyettesítése végett minél több gépet szerzett be, ezeket logikusan rendezte gyártósorba, és ahol lehetséges volt, csökkentette a kézimunkát. Tulajdonképpen a könyvelés digitalizációja is hasonló dilemmát vet fel: megőrizni a jelenlegi működő folyamatokat és törekedni a rész munkafázisok gyorsabb elvégzésére, vagy berendezkedni egy teljesen új üzleti modellre és felhasználni azokat az eszközöket, melyekkel nagyobb érték lehet teremteni az ügyfelek részére.

A magyar vállalkozói szegmens digitális felkészültsége elengedhetetlen feltétele annak, hogy a könyvelés során is lehessen fejlett IT technológiákat hatékonyan használni. Nehéz csak könyvelői oldalról átalakítani egy olyan folyamatot, ahol a vállalkozó számlatömbből kiállít egy számlát, hónap végén átküldi postán (jó esetben) majd

felhívja, hogy „hogyan állunk”, majd másnap újra – hiszen a tegnapi információ már elévült ☺ - végül a postán befizeti az adókat.

Az EU 2017. évi digitális fejlődéséről szóló jelentésében (EDPR) Magyarország a digitális gazdaságot és társadalom fejlettségét mérő mutató tekintetében a 25. helyen áll a vizsgált 29 ország közül. Ezen belül a digitális technológiák vállalkozások általi felhasználása tekintetében Magyarország az utolsó előtti helyen áll az Európai Unióban, minket már csak Románia követ. Mielőtt messzemenő következtetést vonnánk le a magyar társadalom digitális affinitásáról, érdemes hozzátenni, hogy a közösségi internethasználat tekintetében hazánk a második a sorban, csak Máltában jelentkezik be arányaiban többen a közösségi média felületekre.

Tehát nem arról van szó, hogy az affinitás, vagy a technológiai nyitottság nincs jelen, hanem arról, hogy a digitális eszközöket egyelőre kismértékben használják a vállalkozások mindennapi működéskoruk során; ebben jelentős potenciál rejlik.

Az OTP eBIZ kft. saját kutatást indított arra, hogy jobban megértse a könyvelői szakma viselkedési szokásait. A kutatás keretében 3 témakörben kerestünk válaszokat:

- Az ügyfelekkel való kapcsolattartás módja
- Időgazdálkodás
- Adminisztráció és munkafolyamatok

A kutatás eredményeképpen megállapítható, hogy a megkérdezett közel 100 könyvelő 61%-a kizárólag offline tart ügyfeleivel kapcsolatot és havonta egyszer az ügyfelek 92%-a személyesen is találkozik könyvelőjével.

Mindenek ellenére a megkérdezettek jelentős többsége (85%) keresi azokat az IT megoldásokat, mellyel értéket teremthetnek ügyfeleiknek is (kimutatások, riportok), azonban mindössze 35%-uk használ bármilyen digitális megoldást erre.

Az adminisztratív, repetitív munkafolyamatokat illetően továbbra is az erőforrások jelentős részét emészti fel az adatok manuális rögzítése, mindössze valamivel több mint 10% dolgozik elektronikus adatokból a vevői vagy szállítói számlák esetében, a maradék 90% továbbra is manuálisan kerül a könyvelő programokba. Ez igen jelentős idővel és költséggel jár, 60%-a a válaszadóknak munkaidejének közel felét tölti adatrögzítéssel. Ezek alapján nem is csoda, hogy ha olyan kérdéssel fordul egy vállalkozó, ami egy parkolással kapcsolatos büntetés elszámolása, annak megoldása elől a 93% elzárkózik.

Az új, digitális „disruptive” technológiák megjelenésével a kutatott témakörök mindegyikében jelentős előrelépés érhető el, azonban egy KPMG kutatás szerint a könyveléssel, könyvvizsgálattal foglalkozó cégek vagy szervezeti egységek ennek az útnak egyelőre az elején tartanak. A digitális transzformáció egyelőre a papírméltóság, adatminőség javítása, az egyes szigetszerűen működő belső

rendszerek összekapcsolásában jelenik meg leginkább, melyek finomhangolása a következő pár évben további erőfeszítést igényelnek. Azok a kihívások, melyek a cégen belüli (vagy könyvelő és cég közötti) pénzügyi transzparencia és valósidejűség megteremtését, a folyamatok automatizálását, külső rendszerekkel való integrációt (pl. bank), adatvizualizációt vagy az adatokban rejlő minták képzését (benchmarking) és ez alapján az egyes anomáliák, vagy fraud események gépi felismerését szolgálják, egyelőre távoli vízió.

Az eBIZ by OTP Business felhőalapú megoldása ebben ad támogatást a KKV szegmens cégvezetőinek és könyvelőiknek, hiszen az alkalmazás valós időben köti össze a könyvelőt és ügyfelét, mintegy kommunikációs és kollaborációs platformot teremtve mindkét fél között. Ez vonatkozik a kiállított, befogadott számlák vagy akár a banki tranzakciós történet adatszintű átadására, egyszerűsítve ezáltal az adatrögzítési feladatokat és a hibázás lehetőségét. Az út hosszú még egy olyan idealizált állapot eléréséig, ahol a könyvelő a cégek pénzügyi vezetőjévé válnak és leginkább stratégiai döntésekben, tanácsadóként támogatják ügyfeleiket pénzügyi, adózási oldalról, azonban a digitális megoldások implementálásával ez a vízió realitássá válhat, mely a könyvelői és könyvvizsgáló szakma presztízsét tovább emeli.